

S. S.

"Vijftig jaren beoefening van de geschiedenis der geneeskunde, wiskunde en natuurwetenschappen in Nederland, 1913-1963", pod red. B. P. M. Schultego, 1963 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/1-2, 182-183

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zealnictwa, wystaw i targów, statystyki, nazewnictwa oraz życiorysy ludzi zasłużonych dla rozwoju czechosłowackiego transportu.

Pierwszy z omawianych tomów zawiera 1894 pozycje, drugi 2098. Zgodnie z zasadami opracowania całego cyklu, uwzględnione są zarówno druki zwarte, jak i artykuły, niezależnie od miejsca wydania i języka, w którym zostały opublikowane.

J. J.

A. N. Kryłow, *Moi wspomnienia*. Izdatielstwo Akademii nauk SSSR, Moskwa 1963, ss. 377, ilustr. 12.

W setną rocznicę urodzin znakomitego specjalisty budowy okrętów, Aleksieja Kryłowa, Akademia Nauk ZSRR wydała tom jego wspomnień, przygotowany przez N. Barbaszowa (niedawno zmarłego historyka rosyjskiego budownictwa okrętowego) i S. Szerra.

Moje wspomnienia Kryłowa były już wydawane w ZSRR 4-krotnie. Najkompletniejsze ukazały się w 1951 r., w pierwszej części tomu 1 *Sobranija trudow* Kryłowa. Jak piszą redaktorzy w przedmowie do obecnego wydania, *Sobranije* miało jednak mały nakład i wspomnienia Kryłowa nie mogły dotrzeć do szerszych kręgów czytelników. Oddzielne zaś, dawniejsze wydania *Moich wspomnień* są dziś bibliograficzną rzadkością. Dlatego właśnie opublikowano omawiany tom¹.

Książka zawiera nie tylko wspomnienia, lecz także kilka szkiców naukowych Kryłowa: *Zarys rozwoju teorii okrętu, Akademicy-budowniczości okrętów, Znaczenie matematyki dla budownictwa okrętowego, Fizyka w zawodach morskich, O falowym oporze wody i fali współbieżnej, Popow i Marconi* oraz kilka innych. Same wspomnienia (obejmują one lata od wczesnego dzieciństwa Kryłowa do jego starości) zajmują ss. 5—289, a na ss. 360—370 znajdują się dwa „życiorysowe podsumowania“ Kryłowa. Zauważmy, że jedno ze wspomnień dotyczy Stefana Drzewieckiego (ss. 76—78), którego Kryłow znał od 1878 r. i z którym przyjaźnił się od 1886 r. do śmierci naszego rodaka, tj. przez 52 lata².

Na ss. 371—378 umieszczone są komentarze redakcyjne do niektórych partii tekstu Kryłowa i pewne dane bibliograficzne. Część spośród tych przypisów przeniesiono z poprzednich wydań *Moich wspomnień*, część opracowano obecnie w oparciu o materiały archiwalne Akademii Nauk ZSRR.

Z. Br.

Vijftig jaren beoefening van de geschiedenis der geneeskunde, wiskunde en natuurwetenschappen in Nederland, 1913—1963. Pod redakcją B. P. M. Schultego. Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen, b. m. 1963, ss. 118, ilustr. 2.

Wydawnictwo poświęcone 50-leciu holenderskiego Stowarzyszenia Historyków Medycyny, Matematyki i Przyrodznawstwa otwiera wstępne słowo przewodniczącego Stowarzyszenia, dra D. A. Wittopa Koninga. W dalszym ciągu G. A. Lindeboom omawia działalność Stowarzyszenia na polu historii medycyny; znajduje się tu

¹ O polskich wydaniach *Moich wspomnień* Kryłowa por. notatkę Aleksiej Kryłow — *Admirał nauk okrętowych* w dziale Z *czasopism* w niniejszym nrze „Kwartalnika”, s. 216.

² Por. notatkę W *25-lecie śmierci Stefana Drzewieckiego* w nrze 2/1964 „Kwartalnika”, s. 328.

również indeks odpowiednich prac. Następnie E. J. Dijksterhuis rozprawia nad holenderskimi pracami towarzystwa z zakresu historii fizyki, astronomii i nauk o Ziemi (ss. 24—35). Z kolei E. M. Bruins poświęca artykuł zainteresowaniom towarzystwa historią matematyki (ss. 36—41). Dalej znajduje się bardzo obszerne omówienie problematyki towarzystwa, dotyczącej historii biologii — nie tylko zresztą w Holandii, lecz również w koloniach holenderskich — pióra F. Verdoorna (ss. 42—67). Po tym — zamieszczono przegląd działalności Stowarzyszenia na polu historii techniki (R. J. Forbes), farmacji (D. A. Wittop Koning), dentystyki (F. E. R. de Maar), weterynarii (J. A. Beijers), muzealnictwa (Maria Rooseboom¹). Kończy publikację przegląd ważniejszych wydarzeń w towarzystwie w okresie 50-lecia. Książeczka jubileuszowa naukowego towarzystwa holenderskiego daje w sumie wgląd w szeroki wachlarz jego zainteresowań historycznych, jak i w osiągnięcia².

S. S.

Z C Z A S O P I S M

„BIULETYN ARCHIWUM POLSKIEJ AKADEMII NAUK”. NUMERY 5 i 6

„Biuletyn Archiwum Polskiej Akademii Nauk“ ukazuje się od 1959 r.¹; początkowo był wydawany w odstępach półrocznych, a od nr 4 — w odstępach rocznych, przy czym objętość ostatnich numerów została podwojona. Najcenniejszymi pozycjami „Biuletynu“ są publikacje inwentarzy archiwalnych oraz przeglądy zawartości zasobów Archiwum PAN — pod tym względem Archiwum PAN należy do nielicznych wyjątków wśród archiwów (krajowych, które na ogół przywiązują małą wagę do publikowania informacji o gromadzonych materiałach. Dział artykułów „Biuletynu“ zamieszcza m. in. cykl zapoznający z historią oraz organizacją placówek archiwalnych przy akademiach nauk krajów socjalistycznych. Wydawnictwo podaje również bibliografię druków przygotowanych na podstawie zasobów Archiwum PAN oraz dotyczących tej placówki. Pojawiają się też studia z zakresu problematyki archiwalnej, napisane przez pracowników Archiwum. Stałemu działowi, noszącemu nazwę *Notatki bibliograficzne i omówienia*, „Biuletyn“ poświęca stosunkowo mało uwagi. A wreszcie — „Biuletyn“ ogłasza systematycznie doroczne *Sprawozdania Archiwum PAN*.

Numer piąty ukazał się w okresie obchodów 10-lecia PAN, toteż prawie w całości został poświęcony powstaniu i działalności PAN oraz jej Archiwum. Numer

¹ W roku jubileuszowym Stowarzyszenie przyznało nagrody: M. Rooseboom za długoletnią pracę w Stowarzyszeniu i zasługi dla Muzeum Narodowego Historii Nauki w Leydzie; F. Verdoornowi za zasługi dla organizacji i rozwoju Instytutu Biohistorycznego uniwersytetu w Utrechcie; E. D. Baumannowi za prace z historii medycyny. Nagrody te omawia „Centaurus“, 1963, nr 2.

² Od czasu, gdy przewodnictwem Stowarzyszenia w 1957 r. objął dr D. A. Wittop Koning, ukazują się pod tytułem „Ge-Wi-Na“ półroczne biuletyny — przeglądy życia wewnętrznego Stowarzyszenia, zawierające protokoły posiedzeń naukowych, kronikę udziału towarzystwa w imprezach międzynarodowych, krótkie biografie uczonych, listy członków i ich wyróżnień w międzynarodowym ruchu naukowym itp. (por. notatkę o specjalnym jubileuszowym nrze 14 „Ge-Wi-Na“ w nrze 2/1964 „Kwartalnika“). Pojedyncze zeszyty biuletynu o objętości 10—13 stron wydawane są sposobem rotaprintowym. Adres redakcji brzmi: Kanaalweg 84, Leiden, Nederland.

¹ Por. omówienie treści nrów 1 i 2/1959 „Biuletynu“ w „Kwartalniku“, nr 3—4/1960.